

PATVIRTINTA
Vilniaus lietuvių namų direktoriaus
2024 m. vasario 9 d. įsakymo Nr. V1-22 (1.3)
(Vilniaus lietuvių namų direktoriaus
2026 m. kovo 16 d. įsakymo Nr. V1-51 (1.3)
redakcija)

VILNIAUS LIETUVIŲ NAMŲ SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus lietuvių namų (toliau – Lietuvių namai) socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2025 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-559.

2. Tvarkos aprašas reglamentuoja socialinės-pilietinės veiklos organizavimo Vilniaus lietuvių namuose tikslą ir uždavinius, veiklos turinį ir kryptis, atlikimo būdus, trukmę ir fiksavimą, koordinavimą bei priežiūrą.

3. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma pagrindinio ir vidurinio ugdymo proceso dalis, įrašoma į Lietuvių namų ugdymo planą ir siejama su pilietiškumo ugdymu, Lietuvių namų bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, platesnio konteksto kultūrinėmis bei socializacijos programomis.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviai dalyvauti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

5. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

5.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

5.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno mokinio atsakomybę kuriant savo asmeninę, Lietuvių namų bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

5.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems bei Lietuvių namų bendruomenei.

III SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS IR KRYPTYS

6. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirinkama vadovaujantis šiais principais:

6.1. **prasmingumo.** Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

6.2. **asmeninio tobulėjimo.** Socialinę-pilietinę veiklą mokinys pasirenka atsižvelgdamas į savo interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitų vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

6.3. **socialinio teisingumo.** Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Skatinamas mokinių savanoriavimas teikiant pagalbą per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems paramos, neįgaliesiems, vienišiesiems ir pagyvenusiesiems asmenims, migrantams ir kitiems sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

6.4. **dalyvavimo.** Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Mokiniai skatinami dalyvauti bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti Vilniaus lietuvių namų bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje (aplinkosauginėje) veikloje ir kt.

7. Siūlomos socialinės-pilietinės veiklos kryptys:

Eil. Nr.	Veiklos kryptys	Galimos veiklos
1.	Pilietinė veikla	Pilietinių iniciatyvų organizavimas. Dalyvavimas pilietinėse akcijose. Veikla Vilniaus lietuvių namų mokinių savivaldoje. Veikla miesto jaunimo organizacijose.

Eil. Nr.	Veiklos kryptys	Galimos veiklos
		Vilniaus lietuvių namų atstovavimas visuomeninėje veikloje.
2.	Socialinė veikla	Labdaros akcijų inicijavimas ir dalyvavimas jose. Savanoriškas darbas nevyriausybiniuose organizacijose. Savanoriška veikla globos namuose, ikimokyklinio ugdymo įstaigose, kitose mokyklose, ligoninėse, senelių globos namuose, gyvūnų prieglaudose ir kt. Pagalba mokymosi sunkumų turintiems mokiniams.
3.	Kultūrinė veikla	Dalyvavimas rengiant Vilniaus lietuvių namų kultūrinius renginius, ruošiant stendų informaciją. Kūrybinė veikla spaudoje, elektroninėje erdvėje ir pan. Miesto, šalies ar tarptautinių kultūrinių renginių organizavimas ir (ar) savanoriavimas juose. Parodų rengimas.
4.	Sportinė veikla	Sportinių renginių, varžybų organizavimas, teisėjavimas juose. Kita savanoriška veikla sportinių renginių metu.
5.	Ekologinė veikla	Gėlių ir želdinių priežiūra. Vilniaus lietuvių namų, miesto teritorijų (parkų, kapinių, žaliųjų plotų ir kt.) tvarkymas. Dalyvavimas ekologiniuose projektuose bei akcijose.
6.	Darbinė veikla	Kabinetų ir kitų patalpų tvarkymas. Inventoriaus smulkus remontas. Dekoracijų ruošimas, salės apipavidalinimas. Vilniaus lietuvių namų teritorijos priežiūra.
7.	Kita veikla	Budėjimas renginių metu. Pagalba mokytojams, klasės vadovui ir kitiems Vilniaus lietuvių namų darbuotojams. Darbas bibliotekoje. Įvairūs maketavimo darbai. Pagalba organizuojant apklausas, tyrimus ir / ar juos apibendrinant.

IV SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS VYKDYMO TVARKA

8. Mokiniai, besimokančiam pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, privaloma atlikti socialinę-pilietinę veiklą, kurios trukmė:

8.1. 5–8 ir I–II G klasių mokiniams – ne mažiau kaip 20 pamokų (valandų) per mokslo metus;

8.2. III–IV G klasių mokiniams – ne mažesnė nei 70 pamokų (valandų) per dvejus mokslo metus.

9. Socialinei-pilietinei veiklai skirtos valandos nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma privaloma veikla, kuri gali būti atliekama ir mokinių atostogų metu.

10. Socialinė-pilietinė veikla yra mokinio laisvai pasirenkama. Per mokslo metus privaloma pasirinkti veiklas ne mažiau kaip iš dviejų skirtingų veiklos krypčių nurodytų 7 punkte.

11. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai gali atlikti individualiai arba grupėmis, bendradarbiaujant su savivaldos institucijomis, visuomeninėmis ar kitomis organizacijomis, asociacijomis ir kt.

12. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai fiksuoja šios veiklos planavimo apskaitos lape (1 priedas).

13. Atliktos veiklos įrodymus (pvz., veiklą patvirtinančius dokumentus, nuotraukas, kitų organizacijų išduotus patvirtinančius dokumentus su atsakingo asmens parašu ir kt.) iki mokslo metų pabaigos mokiniai pateikia tiesiogiai arba siunčia klasės vadovui per el. dienyną TAMO.

14. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

14.1. parengti planą dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio bei turinio ir pateikti klasės vadovui;

14.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su klasės vadovu;

14.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

14.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

14.5. pateikti klasės vadovui savo socialinės-pilietinės veiklos rašytinius įrodymus iš kitų organizacijų ar įstaigų su atsakingo asmens parašu;

14.6. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose ir aptarti veiklų patirtis su klasės vadovu, pateikti socialinės-pilietinės veiklos planavimo ir apskaitos lapą (1 priedas), reikiamus įrodymus apie atliktas veiklas raštu;

14.7. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

15. Klasės vadovas ne mažiau vieną kartą per pusmetį su mokiniams aptaria jų vykdomą socialinę-pilietinę veiklą.

16. Klasės vadovo pareigos:

16.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

16.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą; padėti mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

16.3. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis. Pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą. Jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už Vilniaus lietuvių namų ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais;

16.4. Mokslo metų eigoje saugoti mokinių užpildytus socialinės-pilietinės veiklos planavimo lapus, o pasibaigus mokslo metams įsegti juos į mokinių asmens bylas.

16.5. ugdymo laikotarpio eigoje tikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinių patirtis ugdomųjų pokalbių metu arba gavus jų veiklos apskaitą raštu bei vertinti mokinio įvykdytas užduotis.

17. Socialinės pilietinės veiklos rezultatas įrašomas elektroniniame dienyne „įskaityta“ / „neįskaityta“ remiantis įrašais socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lape.

18. Mokiniams, pateikusiems pažymėjimą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-317 „Dėl Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įskaitoma socialinė-pilietinė veikla.

19. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) Lietuvių namų direktoriaus įsakymu mokins, kuris mokosi namie pagal pagrindinio ugdymo programą, nesimoko meninio ugdymo dalykų ir fizinio ugdymo, neatlieka socialinės-pilietinės veiklos.

20. II pusmečio pabaigoje socialinės pilietinės veiklos įvertinimai fiksuojami elektroniniame dienyne, nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Veiklos apskaitą ir vertinimą vykdo klasių vadovai.

21. Mokiniui, negavusiam metinio įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko jai atlikti. Mokinių socialinės-pilietinės veiklos atlikimo klausimai svarstomi Vaiko gerovės komisijoje.

22. Mokslo metų pabaigoje užpildyti socialinės-pilietinės veiklos apskaitos, planavimo ir refleksijos lapai įsegami į mokinių asmens bylas.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Klasių vadovai mokslo metų pradžioje mokinius pasirašytinai supažindina su Vilniaus lietuvių namų socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašu.

24. Socialinės-pilietinės veiklos priežiūrą vykdo Socializacijos skyriaus vedėjas.

25. 8, II ir IV klasės mokins tik atlikę socialinę-pilietinę veiklą yra laikomas baigusiu pagrindinio arba vidurinio ugdymo programą.

26. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas, esant būtinybei, gali būti peržiūrimas ir koreguojamas.

**VILNIAUS LIETUVIŲ NAMŲ KLASĖS MOKINIO (-ĖS) (VARDAS IR PAVARDĖ)
202 –202 MOKSLO METŲ SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS PLANAVIMO IR APSKAITOS
LAPAS**

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS PLANAVIMAS / UŽDAVINIAI

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

APSKAITOS LAPAS

Data	Socialinė-pilietinė veikla (veiklos apibūdinimas)	Vandų skaičius	Asmuo patvirtinantis socialinės pilietinės veiklos vandų atlikimą	
			vardas ir pavardė	parašas

Pastaba. Socialinė-pilietinė veikla planuojama / uždaviniai numatomi einamųjų mokslo metų pradžioje.